

ARTUKLU ANADOLU İMAM HATİP LİSESİ

MESLEK SEÇİMİ

**“Eğer nereye gittiğinizi bilmiyorsanız, dikkatli olun
çünkü hiç bir yere varamayabilirsiniz.”**

Y. BERRA

MESLEK SEÇİMİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Yetenek

Beceri

Çevre faktörü ve

aile yapısı

Psikolojik ihtiyaçlar

Kazanç

1. Yetenek

İşe yatkınlık, başarılı olunup olunamayacağını en temel düzeyde gösterir. Birey belli bir eğitim ve hazırlıktan sonra yeteneğinin yardımıyla istenilen noktaya erişebilir. Bu anlamda yetenek daha çok bir bireyin öğrenme gücü, belli bir eğitimden yararlanabilme gücü anlamına gelir. Yani kimse doğuştan bir işi yapmaya yeteneklidir veya yetenekli değildir denemez. O işi öğrenebiliyorsa eğitim sürecinde başarılı olabiliyorsa yetenekli demektir.

2. Beceri

Beceri; kişinin bilişsel, psikomotor veya fiziksel işlev görmesi olarak tanımlanan alanlarda göstermiş olduğu performanstır. Bu alanlarda gösterilen, an içindeki performans düzeyidir. Beceri kişinin ek olarak bir eğitime ve hazırlığa ihtiyaç duymaksızın kendisinden istenen işi yapabilecek potansiyele sahip olması olarak tanımlanabilir.

3. İlgi

İlgi, bireyin karşısındaki kişiye, nesneye veya faaliyete karşı gösterdiği hoşlanma, hoşlanmama veya umursamama şeklinde göstermiş olduğu tepki olarak tanımlanabilir. İlgi, belli faaliyetlere isteyerek yönelme, bu faaliyetleri kısıtlayıcı koşullar altında bile başka faaliyetlere tercih etme ve bu faaliyetleri yaparken yorgunluk yerine doyum ve haz, bıkkınlık yerine devam etme isteği duyma durumlarında varlığına hükmettiğimiz bir iç uyarıcıdır. Kısaca insanın yaptığı etkinlik sonucu aldığı haz ve keyiftir

6. Psikolojik İhtiyaçlar

İnsan davranışlarının önemli bir kısmı psikolojik gereksinimlerden kaynaklanmaktadır. Ancak çeşitli psikolojik gereksinimler yönünden bireyler arasında farklar olduğunu ve yine çeşitli gereksinimlerin bir kimsede farklı derecelerde bulunduğu gözlenmektedir.

Bu durumda insan davranışlarının yönünü ve yetkinliğini belirleyen psikolojik gereksinimlerin meslek etkinlikleri ile de ilgili olması ve bireylerin meslek seçimi kararlarında psikolojik gereksinimlerin de rol oynaması beklenir. Düzen, başarmak, ilgi görme, yakınlık, duygularını anlama, saldırganlık gibi özellikler meslek seçiminde önemlidir. Fiziksel yeterliliklerde; boy, ağırlık, kemik ve kas yapısı olarak sıralanabilecek temel bedensel özellikler meslek seçimi açısından önem arz etmektedir.

7. Kazanç

Kazanç kişinin mesleğinden yani yaptığı işten memnun olup olmamasını %90 gibi yüksek oranlarda etkileyen bir etmen olarak karşımıza çıkmaktadır. Eğer kişi yaptığı işten yani mesleğinden hayatını idam ettirmenin ötesinde özel isteklerini ve keyiflerini de karşılayabilecek parayı kazanıyorsa işinden mutlu olması, tatmin olması o oranda artabilir. Büyüyünce ne olmak istiyorsun? Hepimiz çocukken bu soruyu duyduk. Çoğumuzun yanıtı doktor, pilot ya da süper kahraman olmaktı. Oysa şimdi seçenekler daha çok. Üstelik meslekler giderek ilginçleşiyor. Kullanıcı ara yüzü mühendisi, bilgi teknolojileri yöneticisi... Şimdi geleceğin mesleklerine bir göz atalım. İşte Forbes ve ABD finans dergisi Kiplinger'da yer alan gelecek 10 yılda iyi kazandıracak meslekler:

TIP MÜHENDİSLİĞİ

Tıp mühendisliği, geleceğin mesleği olarak anılan yeni bir mühendislik alanıdır. Yeni bir mühendislik dalı olduğundan birçok kişi tarafından henüz tanınmayan bir bölümdür. Tıp alanında ihtiyaç olan malzemelerin üretimi ile ilgili bir bölüm olarak tanımlanmaktadır. Hastalıkların tedavisinde kullanılacak yeni cihazlar üretilip geliştirilmesinde, ihtiyaç olan mühendisleri yetiştirmek temel amaçtır. Tıp mühendisliğini daha yüzeysel düşünmek gerekirse makine mühendisliğinin ve tıp fakültesinin birleşmesiyle ortaya çıkmış olan bir bölümdür.

Nüfusun artışıyla birlikte, teknolojinin ilerlemesi ve tıp alanında yeni cihazlara ihtiyacın artmasından dolayı daha kaliteli bir yaşam arzusunun artmasıyla tıp mühendisliği ortaya çıkmıştır. Tıp mühendisliğinde teknoloji ve klinik tecrübeleri birleşmiştir.

İŞLETME MÜHENDİSLİĞİ

İşletme Mühendisliği, işletmelerin bir bütün olarak tasarımına ve geliştirilmesine odaklanan bir mühendislik disiplini. İşletme mühendisliği; mevcut işletmelerin sahip oldukları sistemlere ilişkin problemlerin çözümü, yeni işletme sistemlerinin (bilgi, insan kaynakları, pazarlama, satış, servis, tedarik, operasyon, sevkiyat vb.) tasarımı ve mevcut sistemlerle entegre edilmesi üzerine uzmanlaşır.

ETİK BİLGİSAYAR KORSANI

Bir bilgisayar korsanı nasıl mı etik olabilir? Artık şirketler kendi online sistemlerine saldırması için etik bilgisayar korsanlarına iş veriyor. Böylece tehlikeli, art niyetli saldırganlardan önce güvenlik istemlerindeki problemleri kesin olarak saptamak için harekete geçebiliyorlar. Etik bilgisayar korsanları şirketin sistemlerini onarıyor, kimi zaman virüs oluşturup etkilerini gözlemliyor. Bugün ABD’de bu işi yapmak isteyenler için “Certified Ethical Hacker” gibi sertifikalar verilmeye başlandı. ABD’de etik bilgisayar korsanları yıllık ortalama 92 bin dolar kazanıyor. Türkiye’de de bu meslek gelişen şirket sistemleri de düşünüldüğünde birkaç yıl içinde daha popüler hale gelecek. Etik bilgisayar korsanlığı tehlikeli bir potansiyeli de barındırdığı için işe alım süreçlerinde sıkı bir denetim mekanizmasını zorunlu kılıyor. Eğer bu meslek dünya çapında hızlı gelişim gösterecekse neyin etik olup olmadığının resmi bir şekilde belirlenmesi gerekiyor.

SİGORTA UZMANI

Bu alan diğer başlıklar kadar “yeni” olmayabilir. Birleşmiş Milletler Dünya Nüfusu Görünüm 2012 raporuna göre dünyada kadın ve erkeklerde ortalama yaşam süresi 71 yıl. Türkiye’deyse 74,4 ve bu sayılar gün geçtikçe yükseliyor. Haliyle sağlık daha da önem kazanıyor. Sigorta da daha kritik bir hale geliyor. Sadece sağlık alanında değil, büyüyen uluslararası şirketlerde finansal problemler her an kapı önünde bekliyor. Her türlü riskin etrafta cirit attığı bir ortamda sizce de sigortanın hafife alınır bir tarafı var mı? Başarılı bir sigorta uzmanı bugün olduğu gibi gelecek 20 yılda da iyi kazanacak. Büyüyen ve daha rekabetçi hale gelen ekonomiler, sağlık bilimlerindeki atılım, alım gücündeki artış... ABD Çalışma Bakanlığının geçen yıl yaptığı bir analize göre sigorta uzmanlığı yedi yıl içerisinde % 27’lik bir büyüme kaydedecek. Türkiye’de bu konuda bir veri yok. Ancak uluslararası birçok sigorta şirketini düşündüğümüzde bunun Türkiye’ye de yansıtacağı kesin.

GIDA KİMYAGERİ

Yemek bilimdir. Harika bir keki nasıl yapacağınızı bir gıda kimyagerine sorun. Bu gurular besinlerin lezzetini geliştirerek her şeyi biraz daha lezzetli yapıyor. Dünya genelinde mutfak kültürüne yoğun bir ilgi var. Yüzlerce televizyon programı yüksek reytingleriyle kitleleri başına toplamayı başarıyor. İnsanlığın var olduğu günden bugüne ilgisini hiç kaybetmediği belki de en kadim alanlardan biri, mutfak. Gıda kimyagerleri alışılmışın dışında çığınca işler yapıyor.

Kimyadan da yararlanarak, 3 boyutlu yazıcılarla "basılan" yemeklerden farklı materyallerle pişirme tekniklerine kadar çok geniş bir alanda şaşırtıcı sonuçlar elde etmeyi başarıyorlar. Bu meslek sadece dünyada değil, uzayda da konuşuluyor. NASA, 3 boyutlu yazıcılarla uzay görevlerinde gıda basımı konusunda çalışmalar yürütüyor. Yemeğe ilginin arttığı ve global çapta bir bilinçlenmenin olduğu bu dönemde, gıda kimyagerliği önümüzdeki 10 yıl adından sık sık söz ettirecek.

EPİDEMİYOLOG

Kuş gribinin kuşlardan kaynaklandığını ilk kim keşfetti? Bir epidemiyolog. Bu hastalık büyücüleri; hastalıkların ardındaki nedenleri açığa çıkartıyor, sterilizasyon teknikleri üzerinde çalışıyor, sağlık tehditlerini alt etmek için yeni metotlar geliştiriyor. Sağlık ve resmi kurumları protokoller konusunda uyarıyor. Dünyada epidemiyologlar halk sağlığı için çalışıyor. Analizler ABD başta olmak üzere birçok ülkede epidemiyolojinin 2020'ye kadar yüzde 30'luk bir büyüme kaydedeceğini gösteriyor. Nesnelerin İnterneti (IoT) gibi birçok yeni teknoloji sağlık verilerini toplamayı kolaylaştıracak. Kendi tahlillerimizi evimizde yapabileceğiz. Bu verilerin İnternete aktarımı çok kolay olacağı için analizler de epidemiyologların işini oldukça kolaylaştıracak. Ulaşım imkânlarının gelişmesi de bulaşıcı virüs ve bakterilerin yayılımını hızlandırıyor. Bunların önüne geçmek, nedenleri saptamak gün geçtikçe daha da önem kazanacak.

LET'S CHAT!

KULLANICI ARAYÜZÜ MÜHENDİSİ

Favori sitenizde bir yere tıkladığınızda, bu sizi başka bir sayfaya götürür. Basit değil mi? Peki, biri sizin ne beklediğinizi bilip bu düğmeyi ona göre programlarsa? Kullanıcı arayüzü mühendisleri, her gün online olarak ne göreceğinizi belirliyor. Bu meslektekilerin her kullanıcı için neyin en iyi olduğu konusunda bir fikirleri ve sezgileri var. İnternet trafiğinde bu denli önemli bir alan ABD İşgücü İstatistik Bürosunun verilerine göre 2020’de % 22’lik bir büyüme kaydedecek. Bu, % 14 olarak beklenen yazılım programcılığından bile yüksek bir oran. Dünyanın hemen her yerinde iyi kazandırmaya aday, henüz çok bilinmeyen ve önemi her geçen dakika artan kullanıcı arayüzü mühendisliği, gelecek 10 yıl içerisinde adından daha çok söz ettirecek. İş uzmanları bu mesleği “süper-kritik pozisyon” olarak tanımlıyor. Şirketler online marketlerini büyüttükçe sitelerini daha etkili bir hale getirmek için kimin kapısını çalacak? Tabii ki kullanıcı arayüzü mühendislerinin kapısını çalacak.

DENTAL HİJYENİST

Bu mesleğin ABD'de 10 yılda iş hacmi olarak %33 büyüyeceği öngörülüyor. Diş hekimliğine göre eğitimi daha kolay olan dental hijyenisti Türkiye'de daha çok ağız ve hijyen uzmanı olarak biliniyor. Dental hijyenistler, diş hekimlerine yardımcı olarak çalışıyor. Diş sağlığı için uygun beslenme ve ağız sağlığının sürdürülebilirliği konusunda hastalara özel beslenme programları belirliyor. Zaman zaman ağız sağlığı konusunda dokümantasyon hizmetlerinde de görev alıyorlar. ABD ve Avrupa'da ön lisans programları sayesinde dental hijyenist olabiliyorsunuz.

TIBBİ SONOGRAFİ UZMANI

Tıbbi sonograf uzmanlığı ABD'de en hızlı büyüyen birkaç meslekten biri. 2004-2014 arasında %30 civarında bir büyüme kaydeden mesleğin ABD'de önümüzdeki 10 yılda %34,3 daha büyüme yaşayacağı tahmin ediliyor. Sonograf uzmanları, özellikle doğum öncesi kontrollerde büyük bir rol oynuyor. Size bebeğinizin kız ya da erkek olduğunu söyleyen onlar. Tabii işleri cinsiyet çözümlemesi ile sınırlı değil. Her şeyden önemlisi, bebeğin tüm gelişim süreçlerini inceliyor ve raporluyorlar.